

Javorniški Mesečnik

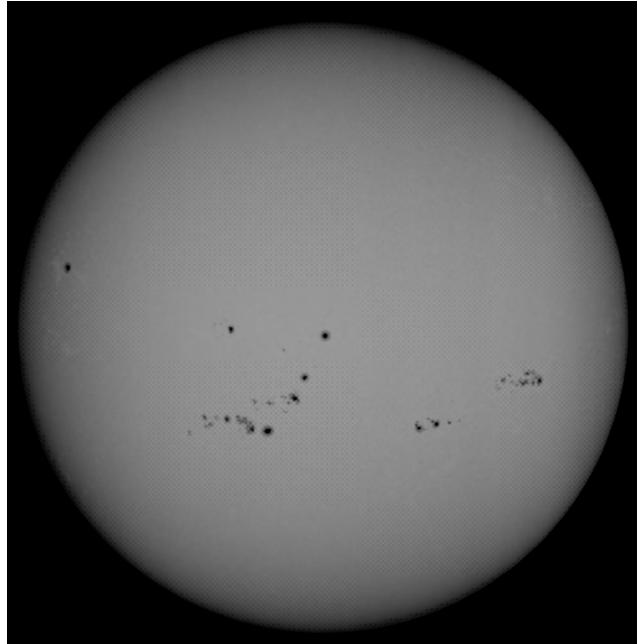
Interno glasilo Astronomskega društva Javornik
www: <http://www.adj.si>, email: info@adj.si

Številka 295, Letnik XXV, Avgust 2024
ISSN 1581-1379

Slike z Javornika

M17. Ekspozicija: 15×180 s (trojno: L z IR filtrom, filter H_α in filter O3), teleskop: RC10 s kamero ASI2600 MC, guiding: William Optics 72mm s kamero ASI120 MC, montaža: iOptron CEM70, tripod: Meade-ov, obdelava: PixInsight (iz vsakega filtra 1 slika, iz njih končna). Foto: Darko Benzia.

Sonce 28.07.2024. Foto: Darko Benzia.

Darko Benzia

Luna 28.07.2024. Dnevni posnetek lune ob 9h zjutraj. Enaki podatki kot za M17, le ekspozicija je 1 ms. Foto: Darko Benzia.

Luna 28.07.2024. Isti posnetek kot prejšnji, le da je obdelan v PixInsight. Foto: Darko Benzia.

Objekti globoko v vesolju avgusta

Avgusta opolnoči kulminirajo ozvezdja Vodnar, Pegaz, Kuščar in Kefej, tema pa se podaljša na malone šest ur. Rimska cesta se boči čez nebo od vzhoda do zahoda in je še vedno v ugodni legi za opazovanje z binokularjem.

V Vodnarju najdemo dve kroglasti kopici, *NGC 6981* (*M 72*) in *NGC 7089** (*M 2*), odprto kopico *NGC 6994** (*M 73*) ter planetarno meglico *NGC 7009**. V Pegazu, velikem ozvezdju, najdemo pravzaprav le kroglasto kopico *NGC 7078** (*M 15*), v Kuščarju dve kroglasti kopici, *NGC 7209** in *NGC 7243**, ter v Kefiju prav taki dve, *NGC 7160** in *NGC 7235*. Zvezdica pomeni, da objekt vidimo kljub svetlobnem onesnaženju.

NGC 7078 (*M 15*) v Pegazu je v naših inštrumentih vidna pod kotom 7 ločnih minut,

MESEČNEGA SESTANKA JULIJA IN AVGUSTA NI

Bernard Ženko

v resnici pa ima v razdalji 33 600 svetlobnih let premer 175 svetlobnih let. Rimska cesta bi zvezde iz nje iztrgala s plimskimi silami na razdalji 210 svetlobnih let od centra te kroglaste kopice: najbrž je najgostejša v naši galaksiji, tako gosta, da bi v centru utegnila imeti črno luknjo, ki jo astronomi zdaj skušajo odkriti s pomočjo Hubblevega teleskopa. Poleg 112 spremenljivk (tudi Kefeide tipa II) in 9 pulzarjev so v tej kopici našli tudi planetarno meglico.

Tudi *NGC 7089* (*M 2*) je gosta kopica, a *NGC 6981* (*M 72*) sodi med najmanj goste. Ni pa še odločeno, ali je *NGC 6994* (*M 73*) res odprta kopica (ali ostanek zelo stare odprte kopice), ali pa je le asterizem – v daljnogledu je videti le štiri zvezde na kupu.

Rok Vidmar

po polnoči. Sredi meseca se v ozvezdju Bika sreča z Jupitrom.

- ★ **Jupiter** v ozvezdju Bika sprva vzhaja okoli pol dveh, konec meseca pa vzide že pred polnočjo.
- ★ **Saturn** sprva opazujemo od desetih dalje, konec meseca pa je v ozvezdju Vodnarja na nebu vso noč.
- ★ **Uran** je v ozvezdju Bika sprva viden od pol enih dalje, konec meseca pa se prikaže že ob pol enajstih.

12. avgusta nastopi maksimum meteorskega roja Perzeidov s približno 100 utrinki na uro.

Urška Pajer

Efemeride avgust 2024

(Efemeride si lahko ogledate tudi v reviji Življenje in tehnika.)

datum	Sonceto		Luna		čas
	vzhod	zahod	vzhod	zahod	
01.08.	05:45	20:31	01:58	19:08	CEST
05.08.	05:49	20:26	06:28	21:15	CEST
10.08.	05:56	20:18	11:56	22:32	CEST
15.08.	06:02	20:10	17:36	00:24	CEST
20.08.	06:08	20:02	20:40	06:36	CEST
25.08.	06:14	19:53	22:31	13:31	CEST
30.08.	06:21	19:44	01:56	18:31	CEST

Planeti:

- ★ **Merkur** je najlepše viden konec meseca zjutraj, ko v ozvezdju Leva vzhaja okoli petih.
- ★ **Venero** Venero ujamemo na večernem nebu, ko zahaja slabo uro za Soncem. Konec meseca se iz ozvezdja Leva preseli v ozvezdje Device.
- ★ **Mars** lahko sprva opazujemo od enih dalje, konec meseca pa je na nebu že kmalu

Napišite prispevek!

Mesečnik potrebuje prispevke. Zato pozivam vse, ki želite kaj objaviti, da mi po elektronski pošti posljete svoj prispevek. Prispevki so lahko raznovrstni: poročilo o opazovanju, slika, risba, zanimiva astronomska novica, predstavitev domačega observatorija ali teleskopa, skratka – karkoli, kar bodo ostali člani društva z zanimanjem prebrali.

Aram Karalič